

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

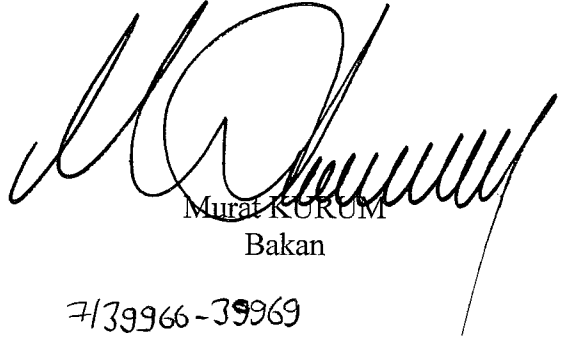
18 Mart 2021

Sayı :30824082-610 567255
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

Ek:
-Liste (6 Sayfa)
-Cevap Yazısı (38 Adet, 69 Sayfa)

7/33293	7/39966-39969
7/37354	7/39971
7/37492	7/40057-40058
7/37848	7/40163-40164
7/38096	7/40166
7/38787	7/40168
7/38985-38986	7/40170
7/39254	7/40172
7/39254	7/40303-40304
7/39257	7/40438
7/39594-39595	7/40441
7/39602-39603	7/40687-40688
7/39698	7/40690
7/39700	7/40781
	7/40785

GK

7/40441
SK-81

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MURAT ÇEPNİ'NİN
TBMM 7/40441 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVABI

SORULAR

Türkiye'de çevre kirliliği ve doğa katliamları her geçen gün artmaktadır. İklim krizlerinin, kuraklığın yaşandığı günümüzde kısıtlı su varlıklarının korunmasının ve iyileştirilmesinin önemi ortadadır. Su varlıklarının kirlenmesinin bir örneği de Antalya'da yaşanmıştır. Antalya Düden Şelalesi ve Çayı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından 3 Temmuz 2020 tarihinde "Doğal Sit-Nitelikli Doğal Koruma Alanı" olarak tescil edilmiştir. Şelalenin etrafında zengin bitki örtüsü mevcuttur. Şehir için önemli bir su varlığıdır. Düden Şelalesi ve Çayı nitelikli koruma alanı olmasına rağmen; Yukarı Düden Şelalesi'nin mansabında kalan dere yatağının köpükle kaplandığı, koku sorunu olduğu ve ardından binlerce balık ölümünün gerçekleştiği 16 Ocak 2021 tarihinde basına yansımıştır. Balık ölümlerine sebep olan kirli su denize ulaşmakta ve ekosisteme telafisi imkânsız zararlar vermektedir. Kimyasal maddelerden kaynaklı kokunun da insan sağlığına zarar vereceği endişesi mevcuttur. Halkın Anayasa'da belirtilen sağlıklı ve dengeli çevrede yaşama hakkı ihlal edilmektedir. Çevrenin ve su varlıklarının korunması Hükümetin öncelikli politikası olmalıdır. Sivil toplum kuruluşları da sıklıkla yaşanan çevre felaketlerine kalıcı çözümlerin bulunması için mücadele vermektedir. Düden Şelalesi ve Çayı'nın iyileştirilmesi ve korunması için TMMOB Antalya İl Koordinasyon Kurulu 27 Ocak 2021 tarihinde basın açıklaması yaparak çözüm taleplerini iletmış ve bu konuda iş birliğine hazır olduklarını belirtmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- Düden Çayında gerçekleşen kirliliğin ve balık ölümlerinin nedeni Bakanlığınız tarafından da detaylı olarak saptanmış mıdır? Bu konuda sivil toplum kuruluşları ve meslek odaları ile iş birliği yapılmakta mıdır? Sonuç kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?
- 2- Valilik, bölgedeki birçok işletmenin atık suyunu kontrolsüz bir şekilde toprağa ve yeraltına deşarj ettiğinin tespit edildiğini, 13 işletmeye idari para cezası uygulandığını ve 11 tesisin faaliyetinin durdurulduğu açıklamıştır. Düden Şelalesi ve Çayı'nın kirlenmesine neden olan işletmelere para cezası verilmesi çözüm üretecek midir?
- 3- Kirliliğe neden olduğu için faaliyetleri durdurulan işletmeler tekrar faaliyetlerine başlayacak mıdır? Bu bölgedeki işletmeler faaliyete geçmeden önce çevreye verecekleri zararlar dikkate alınmamış mıdır? Hangi koşullarda bu işletmelere ruhsat verilmiştir?
- 4- Düden Çayını kirleten firmaların denetimi, hangi sıklıkta yapılmaktadır? Daha önce yapılan denetimlerde olumsuzluklar tespit edilen firmalar mevcut mudur? Tespit edilen olumsuzluklar için ne gibi tedbirler alınmıştır?
- 5- Doğal sit-nitelikli doğal koruma alanı olarak tescil edilmiş Düden Şelalesi ve Çayının korunması için gerekli önlemleri almayan kamu görevlileri için inceleme başlatacak mısınız?
- 6- Çevrenin, doğanın ve su varlıklarının korunması, kirlenmenin önüne geçmek için kalıcı çözümler üretecek misiniz? Var olan yasa ve yönetmeliklerle çevrenin, doğanın, su varlıklarının korunmadığı açıktır. Yasa ve yönetmeliklerde düzenleme yapacak mısınız?
- 7- Kirliliğin yaşam alanlarına, tarım alanlarına verdiği zararların tespiti yapılmış mıdır? Bu konuda ilgili Bakanlıklar kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapılmakta mıdır?

CEVAP

Düden kaynağı kirletme ihtimali olan Antalya İlimiz, Kepez ve Döşemealtı İlçelerinde bulunan işletmeler/tesislere (özellikle Organize Sanayi Bölgesi, Sanayi Siteleri) DSİ Bölge Müdürlüğü personellerince ortak denetimlerimiz devam etmektedir. Bugüne kadar yapılan denetimlerde toplam 22 işletmeye 5.511.284,00 TL idari para cezası uygulanmış ve bu 16 tesisin faaliyeti durdurulmuştur. İşletmelere idari para cezası uygulandıktan sonra tespit edilen ihlalin düzeltilmesi gerekmekte olup, süreç Antalya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüzce takip edilmektedir.

2872 sayılı Çevre Kanunu ve yönetmelikler çerçevesinde söz konusu tesislere ani, şikayet, birleşik olmak üzere denetimler yapılmıştır. 2872 sayılı Çevre Kanunun 15. Maddesi gereğince süre verilmesi ve faaliyetin durdurulması Kanunda öngörülen cezaların uygulanmasına engel teşkil etmez. Kirliliğe sebep olan tesisler ile ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusu yapılmıştır.

Düden Çayı ve Şelalesi onaylanan 03.07.2020 tarih ve 138418 sayılı Bakanlık Olur'u ile Nitelikli Doğa Koruma Alanı ve 02.09.2020 tarih ve 2918 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile onaylanan Kesin Korunacak Hassas Alan içerisinde bulunmaktadır. Söz konusu Düden Çayını kirleten işletmeler Düden Çayı ve Şelalesi Nitelikli Doğal Koruma Alanı ve Kesin Korunacak Hassas Alanının dışında bulunmaktadır. Doğal Sit alanına herhangi bir fiziki müdahale ve izinsiz uygulamalar Antalya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüzce takip edilmekte olup, tespiti halinde değerlendirilmek üzere Antalya Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonunda değerlendirilmektedir.